

Anders Bredenberg.**Personalia.**

Ved et dyrebart Navn og nu udødelig Berømmelse
lever og skal leve vor kjære Menigheds trofaste og uskat-
teerlige Fader og Sjælesørgere, den fordum

Velædle og Højærværdige,
nu Himmelsalige

Doctor Andreas Bredenberg,
forhen Sognepræst for Holbæks og Mehrløse Menigheder,
samt Provst over Mehrløse Herred. Her i Verden begyndte
han først at leve i Ballerup udi i Smørum Herred her i
Sjælland ved en fornuftig og brav Fader, Niels Jensen
Bredenberg, deres Kongl. May^{ts} Herredsfoged i Leire Herred,
og en kjærlig og omhyggelig Moder, Ingeborg Andersdatter
Holgersen; ved hvis christelige Forsorg han ej alene ved
den salige Daab blev delagtiggjort i det aandelige Liv,
men endog hjemme ved Skolemestere blev undervist og
dannet at leve baade sig selv og andre i Fremtiden til
Nytte, Glæde og Fornøjelse. Han var lidet over 7 Aar,
da Livets og Dødens Herre bortkaldede hans Fader fra
Jorden til Himmelen; blev derfor sat i Roskilde Latinske
Skole, hvor han i Ungdommen ligesom viste, hvad han i

Manddommen vilde blive; thi udi hans Alders 18^{de} Aar blev han med et berømmeligt Testimonio af Skolens Rectore, velædle og højlærde Mag. Jesper Schade, forsendt til Kjøbenhavns Academi, hvor han ej alene med Ære blev indskrevet blandt Studenters Tal, men endog Aaret derefter (ihvorvel han havde antaget Condition hos velærværdige og højlærde Hr. Svend Lyng, Sognepræst for Ørsted Menighed i Ramsø Herred) med Berømmelse tog Examen Philosophicum, og blev kjendt dygtig at nyde primam in Philosophia lauream. 2^{de} Aar brugte han til andres Nytte, rejste derpaa ind igjen til Akademiet, hvor han samme Aar sustinerede sin Examen Theologicum, examinantibus de tvende berømmelige Professoribus Theologiæ Steenbuch et Trelund, hvilken han med Berømmelse overstod og strax prædikede for Dimis med Charact. laudabili. Saaledes forblev han stedse ved Akademiet og ingenlunde forsømte at øve sig og bruge den gyldne Tid, baade for sig selv og andre; thi han informerede velædle og højlærde nu salige Mag. Sidelman, forhen Guds Ords Medtjenere til Hellig Gejstes Menighed, hans Søn, og tillige dimitterede ham til Akademiet, foruden andre Studiosos, som han manuducerede baade i det Ebraiske og andre Videnskaber. Saadan hans store Erudition recommendede ham hos alle, men især hos den salige Professor og Rector udi vor Frue Skole, Frølund, at han blev antagen til at være Collega tertiæ classis der ved Skolen; samme Station han med Berømmelse forestod i 2 Aar; blev saa for sin bekjendte Lærdom transfereret til at være Collega sextæ classis, som ej heller varede mere end 2¹/₂ Aar, da han blev beskikket til at være Conrector ved samme Skole. De store og højlærde Mænd ved Akademiet syntes, at det store Talent [og] den fuldkomne Erudition, han besad, burde endnu promovere ham til at prædike Guds Evangelium og derved befordre Guds Ære, hvorfor han efter et ¹/₂ Aars Forløb blev af samtlige Professoribus kaldet til at være Guds Ords Medtjener ved vor Frue Menighed i Kjøbenhavn. Efter udstanden Examen og be-

funden Dygtighed blev han A° 1732 Fastelavns Søndag indsat til samme hellige Embede, og samme Aar disputerede for Magistergraden. Saa vigtigt et Embede, som dette var, at være Guds Tjener, betænkte han desmere, og derfor som en trofast, redelig og aarvaagen Hyrde udi 6 Aar fødte denne sin anbettede Hjord ved Evangelii søde Græsgange. Imidlertid indgik han en kjærlig Ægteorening med den velædle Jomfru Anne Marie Bjørnsen, som A° 1732 d. 26 Martii blev fuldbyrdet. Samme Ægteskab fandt Himmels Velsignelse i 7 Børn, 4 Sønner og 3 Døtre, hvoraf 1 Søn og 2de Døtre endnu sørgeligen efterlever. Gud selv ved sin gode hellig Aand tale de Ord i deres Sjæl og Hjærte, som kan skaffe dem en overflødig Trøst og Husvælgelse, at finde sig i en naadig Guds Villie.

Efterat han saaledes havde ved sine store Sindets Gaver andensteds vundet mange Sjæle til Guds Rige, behagede det Guds Salvende at sende ham i samme Ærinde her til Holbæk, som skete A° 1738 næsten ved samme Tid, som vi nu med Bedrøvelse beklage hans Fraskillelse. Det var ikkun paa 15de Aar, Gud undte os i ham saa retsindig, saa nidkjær, saa oprigtig, saa himmelsindet en Lærer; Gud lade en Portion af saa brav en Mands Redelighed og Forstand hvile paa ham, som igjen skal beklæde hans Sted.

Nogle Aar efter hans Ankomst her til Holbæk blev han til et stort Naadens Tegn af Majestæten befalet at disputere for Doctorgraden, som han og med Berømmelse A° 1742 d. 28 Novb. i Underdanighed efterkom, og blev creeret til at være Doctor Theologiæ. Nogle Aar efter denne Promotion, A° 1745 d. 3 Januar, saa han sin kjæreste Ægtemage at omvexle Tiden med Evigheden, efterladende ham de 3 endnu levende Børn, som da alle vare saa smaa, at de ej kunde skjønnede paa, hvad Tab de gjorde. Siden den Tid har han stedse levet i enlig Stand, og alle Tider vejvist de kjære Børn til at frygte Gud, intet sparet af de Ting, som kunde befordre baade deres timelige og evige Vælfærd. Gud lade dem og efter deres salige Faders Villie og Intention saa-

ledes continuere i de gode Exempler, de af ham have set, følge de kjærlige Formaninger, de af ham havde faaet, saa gaar det dem vel baade i Tiden og Evigheden; thi han stræbete efter at stadfæste sit Navns Ihukommelse ved gode og lovlige Gjerninger. Hans Arbejde i Tiden sigtede dertil, at han kunde blive erindret og ihukommet af Gud i Evigheden, som selv lod hans Gudsfrygt, hans Andagt, Redelighed, Flid, Visdom, Tro, Haab og Taalmodighed, Goddædighed og andre Dyder indføre i Livsens og Evighedens Bøger, hvoraf Tiden aldrig kan udslette dem. Den Sandhed, der styrede hans Læber, og den Gudsfrygt, der beherskede hans Hjærte, yttrede sig i et hvert Ord, han taledede. Intet pralende, intet surseende eller forstilt Væsen fandtes ved hans Andagt, men en stille og sagtmodig Aand tjente Gud, og fortællede hans Gjerninger som dem, han mest admirerede og ærede. Verdens Rigdom og Ære foragtede han med en smilende Mine, og med en hellig Resignation renoncerede paa al dens Herlighed og Overdaadighed. Hans Brød smagede ham allerbedst, naar han brød det med de hungrige; det var ham umuligt at sige nej til de fattiges Begjæring, eller lade dem gaa uden Hjælp og Vederqvægelse, thi han fandt sin Glæde i, at de fattiges Lemmer kunde velsigne ham, vel vidende, at den, som forbarmer sig over den ringe, laaner Herren. Det store Talent, de fuldkomne Naadegaver, samlet med den høje Erudition, han havde, gjorde ham baade til en stor Orator, men en større Prædikant, thi han vidste saa at bruge sin Visdom til de Sjæles Opbyggelse, som ham vare betroede, at alle fandt sig fornøjede. Skal Prædikestolen, skal Skriftestolen give Vidne herom, vi maa tilstaa, at Gud var med ham paa begge Steder; de Ord, han taledede, taledede han af Guds Aand, den Lærdom, han fremførte, var Troens og Evangelii rene og uforfalskede Lærdom. De søde Trøstens Ord, hvormed mangan en paa sin Sygeseng blev husvalet, vare saa vederqvægende, at en Sjæl, som i Aand og Sandhed antog dem, kunde aldrig gaa fri af Saligheds Land, thi

han ligesom Døberen Johannes pegede for dem paa det Guds Lam, vor Herre Jesus Christus, som bar Verdens Synder. De kjærlige Formaninger, han i Enrum gav Syndere, vare saa gjennemtrængende, at i hvor haard end Synderen undertiden var, vidste han dog med Ordets Hammer saaledes at banke, at det haarde Stenhjærte ofte blev blødgjort og bevæget. O! en stor Guds Profete, en stor Jesu Christi Tjener, som saa vidste at dele Sandheds Ord til enhvers Nytte og Forbedring. Den daglige Omgang med hans Menighed var kjærlig uden Falskhed, ærlig uden Hyklery; hvad han talede, det mente han, og vilde alle vel. Enhver, som behøvede et godt Raad, kunde i ham finde, hvad de forlangede; thi ingen nægtede han sin Tjeneste enten med Raad eller Daad. Ak! at vi endnu i mange Aar (om det havde været Guds Villie) havde maattet beholde ham i Live, og endnu nydt mere Frugt af ham. Ja! Denne retfærdige omkommer, mon ingen skulde lægge det paa Hjærte? denne hellige Mand hensamles, mon ingen skulde give Agt derpaa? Vi velsigne hans Støv og ære hans Aske med en udødelig Ihukommelse.

Det var d. 11 Martii sidst afvigte, da Gud ved Sygdom, som lod sig anse til en hidsig Sygdom, erindrede ham om hans Tabernakels jordiske Hus, der skulde nedbrydes, men forsikrede ham tillige, at han skulde have et Hus evigt i Himmelen. Intet Medicament eller Opvartning blev sparet for at soulagere det svage Legeme og igjen befordre dets Helbred, thi vores Bys kunsterfarne Apoteker, Johan Lorentz Linde, forsømmede intet af det, som kunde imodstaa Sygdommen og betage dens Kræfter; men Sygdommen vilde ikke vige for Medicamenternes Kraft, men mer og mer tog Overhaand, hvoraf den salige Doctor nok mærkede Guds Villie, som var at afklæde ham sine Præsteklæder, men derimod at iføre ham de hvide lange Klæder i en lykkelig Evighed, hvormed han aldeles var fornøjet. De dyrebare Trøstesprog af Guds Ord, hvormed han selv opmuntrede og trøstede sin himmelhigende Siæl, kan vidne om den

levende Tro og det ubedragelige Haab, der overbeviste ham, hvorledes alt, hvad der var dødeligt hos ham, skulde igjen blive levende, saa at han ikke skulde dø, men leve. Aftenen før hans salige Fraskillelse taledes han til sin Frelser saa hjærterørende, at de nærværende endog bevægedes deraf; hans Medbroder¹⁾ igjentog hans Ord og af Guds Ord trøstede ham i den salige Længsel, han havde, efter at se Gud i de levendes Lande, hvilken Trøst vor salige selv sluttede med de Ord; Amen i Jesu Navn, Amen. Og saaledes laa han færdig at forlade den Jord, hvori han havde været i Krig, men laa med Jesum i Hjærtet, med Salighed i Haabet, med Længsel efter Gud, som, da Hjærtet var færdigt at briste, bevarede hans Hjærte og Tanker i Christo Jesu, saa Sjælen ikke med Suk, men snarere med en Frydesang tog Afsked fra Legemet Natten imellem Tirsdag og Onsdag Kl. halvgaaen 1, sidst afvigte [22 Marts 1753], efterat Legemet paa 11^{te} Dag havde udstaaet megen Lidelse, og været en Bolig for Sjælen næsten i 53 Aar.

(Gratiarum actio).

Text. funebr. Es. 57 Cap. 1. 2 Vers. Den retfærdige omkommer, og der er ingen, som lægger det paa Hjerte, og hellige Folk hensamles, ingen giver Agt derpaa, at den retfærdige hensamles fra det onde. Han skal gaa ind med Fred, de skal hvile sig i deres Sovekamre, hver som vandrer for ham. — Exord. 2 Cor. 4 Cap. 7 Vers. Vi have dette Liggendefæ i Lerkar, at den overvættes Kraft skal være Guds og ikke af os.

Orig. i Kallske Saml. 518. 4to.

¹⁾ Kapellanen Mag. Peter Troelsen Smith (Provst Daniel Peter Smiths Farfader), der kjendelig er Forfatter af dette Stykke.